

Акт
ревізії фінансово-господарської діяльності Моторного (транспортного) страхового бюро
України за 2012 та 2013 роки.

02 жовтня 2014 р.

м. Київ

Нами, членами ревізійної комісії МТСБУ, обраною згідно зі Статутом МТСБУ загальними зборами членів МТСБУ у складі:

Шевченко В.І. – Голова Наглядової Ради ПрАТ "Європейський страховий альянс";

Авдєєва С.О. – Голова Правління ПрАТ "СК "Арсенал Страхування";

Петровського В.Г. – Генеральний директор ПрАТ "СК "Оранта-Січ", від імені якого по довіреності №108 посвідченій 30 вересня 2014 року діє Шевченко Володимир Іванович (паспорт серії СК № 435342 виданий Броварським МВ ГУ МВС України в Київській області 17 грудня 1996 року)

здійснена перевірка фінансово-господарської діяльності Моторного (транспортного) страхового бюро України за 2012 та 2013 роки та основних показників фінансової діяльності у 2012 та 2013 роки.

Моторне (транспортне) страхове бюро України (МТСБУ) зареєстроване у Голосіївському районі м. Києва 14.07.1994 р. і здійснювало свою діяльність у 2012 та 2013 роки відповідно до Статуту, затвердженого у новій редакції загальними зборами членів МТСБУ 24.01.2005 р. зі змінами, зареєстрованого у встановленому порядку Державним реєстратором.

Згідно з довідкою податкової інспекції у Московському районі м. Києва від 19.02.1999 р. № 12/019/28 МТСБУ включено до реєстру неприбуткових організацій. Свідоцтво про державну реєстрацію Серія АОО № 053612. Ідентифікаційний код 21647131.

Місцезнаходження МТСБУ відповідно до установчих документів (юридична адреса): 03150, м. Київ, вул. Горького, 51. Місцезнаходження: 02154, м. Київ, Русанівський бульвар, 8.

Згідно Статуту МТСБУ має власне найменування, самостійний (окремий) баланс, власні рахунки в банківських установах (в національній та іноземній валюті), печатку та штампи зі своїм найменуванням, фірмові бланки, фірмовий знак тощо.

Керівництво МТСБУ несе відповідальність за підготовку фінансової звітності, яка достовірно відображає фінансовий стан Моторно (транспортного) страхового бюро України станом на 31.12.12 р. та 31.12.13 р., результати його діяльності, рух грошових коштів та зміни у власному капіталі за 2012 та 2013 р.р., а також за розкриття основних принципів облікової політики та іншої пояснювальної інформації, відповідно до Положень (стандартів) бухгалтерського обліку України.

Під час перевірки Ревізійною комісією МТСБУ використовувалися матеріали аудиторської перевірки фінансової звітності МТСБУ за 2012 р., здійсненої незалежною аудиторською фірмою "НІКО-АКДИТ" (Аудиторський висновок щодо фінансової звітності МТСБУ за 2012р. №28-2013 від 24.05.2013р.), проект аудиторського висновку ТОВ Аудиторська фірма «Рада ЛТД» за 2013 р. та матеріали аудиторської перевірки міжнародної аудиторської компанії ПрАТ «Делойт енд Туш ЮСК» (Звіт незалежних аудиторів щодо Фінансової звітності МТСБУ за рік, який закінчився 31 грудня 2013 року, від 21.07.2014 р.)

Кошти централізованих страхових резервних фондів МТСБУ розміщуються з урахуванням безпечності, ліквідності та прибутковості та представлені активами таких категорій:

- грошові кошти на банківських рахунках;
- банківські вклади (депозити) у національній та вільно конвертованих іноземних валютах;

На 31.12.12 р. МТСБУ мало наступні поточні рахунки:

Табл. 1

№ п/п	Назва банківської установи	МФО	Рахунок	Призначення
1	АТ "Укресімбанк"	322313	2600101284871	основна статутна діяльність
2	АТ "Укресімбанк"	322313	2600202284871	рух коштів фонду потерпілих
3	АТ "Укресімбанк"	322313	2600303284871	рух коштів фонду страхових гарантій
4	АБ "Укргазбанк"	320478	260061420	обслуговування депозиту
5	АТ "УкрСиббанк"	351005	26004041130600	отримання регресу від фізичних осіб
6	ВАТ КБ "Надра"	380764	26503300862001	обслуговування депозиту
7	ПАТ "Брокбізнесбанк"	300249	260050311700	рух коштів фонду потерпілих

На 31.12.13 р. МТСБУ мало наступні поточні рахунки:

Табл. 2

№ п/п	Назва банківської установи	МФО	Рахунок	Призначення
1	АТ "Укресімбанк"	322313	2600101284871	основна статутна діяльність
2	АТ "Укресімбанк"	322313	2600202284871	рух коштів фонду потерпілих
3	АТ "Укресімбанк"	322313	2600303284871	рух коштів фонду страхових гарантій
4	АБ "Укргазбанк"	320478	260061420	обслуговування депозиту
5	АТ "УкрСиббанк"	351005	26004041130600	отримання регресу від фізичних осіб
6	ВАТ КБ "Надра"	380764	26503300862001	обслуговування депозиту
7	ПАТ "Брокбізнесбанк"	300249	260050311700	рух коштів фонду потерпілих

Структура депозитів МТСБУ наведена нижче.

На 31.12.12 р. МТСБУ мало наступні депозитні рахунки:

Табл.3

Назва банківської установи	Сума внеску, тис. грн.	Сума внеску, тис. дол. США	Сума внеску, тис. ЄВРО	Процентна ставка, %	Термін дії договору		Умови виплати процентів
					початок	кінець	
"Укресімбанк"		4 350		8,0	29.03.12	03.04.13	щомісяця
	8 000			16,6	19.06.12	22.03.13	щомісяця
	5 800			15,7	28.02.12	26.02.13	щомісяця
		200		7,3	27.03.12	27.03.13	щомісяця
	1 000			16,5	11.05.12	08.05.13	щомісяця

	5 000			16,5	15.05.12	15.05.13	щомісяця
	5 000			16,5	15.06.12	20.03.13	щомісяця
	2 500			16,5	15.05.12	15.05.13	щомісяця
Усього:	27 300	4 550	0				
"Брокбізнесбанк"	116 012			15,0	02.08.12	05.08.13	щомісяця
			500	3,0	10.02.12	17.02.13	щомісяця
Усього:	116 012	0	500				
Укргазбанк	35 000			12,0	18.10.12	31.01.13	щомісяця
		500		3,0	30.11.12	28.02.13	щомісяця
			2 000	3,0	19.10.12	31.01.13	щомісяця
			500	3,0	27.12.12	29.03.13	щомісяця
Усього:	35 000	500	2 500				
Київська Русь	38 000			12,0	17.08.12	20.02.13	щомісячн о
Усього:	38 000	0	0				
Усього на депозитних рахунках	216 312	5 050	3 000				
Усього на депозитних рахунках (еквівалент у тис. грн.)	216 312	40 365	31 612			288 288	

На 31.12.13 р. МТСБУ мало наступні депозитні рахунки:

Табл.4

Назва банківської установи	Сума внеску, тис. грн.	Сума внеску, тис. дол. США	Сума внеску, тис. Євро	Процентна ставка, %	Термін дії договору		Умови виплати процентів
					початок	кінець	
"Укрексімбанк"	2 200			16,2	13.09.13	17.03.14	щомісяця
		4 700		6,0	17.04.13	22.04.14	щомісяця
	5 211			16,7	14.10.13	22.01.14	щомісяця
	1 800			16,5	04.07.13	03.07.14	у кінці строку
Усього:	9 211	4 700	0				
"Брокбізнесбанк"	201 012			12,0	02.08.12	16.12.13	щомісяця
			500	3,0	10.02.12	24.02.14	щомісяця
Усього:	201 012	0	500				
ПУМБ	3 600			14,7	08.07.13	08.07.14	в день повернення Вкладу
Усього:	3 600	0	0				

Укргазбанк	50 000			12,0	08.11.13	14.02.14	щомісяця
	30 000			12,0	09.12.13	17.03.14	щомісяця
	40 000			12,0	13.01.14	17.03.14	щомісяця
		500		3,0	02.09.13	09.01.14	щомісяця
			2 000	3,0	08.11.13	04.02.14	щомісяця
			500	6,0	11.03.13	09.01.14	щомісяця
Усього:	120 000	500	2 500				
Усього на депозитних рахунках	333 823	5 200	3 000				
Усього на депозитних рахунках (еквівалент у тис. грн.)	333 823	41 564	33 125	408 511			

В ході перевірки Ревізійною комісією МТСБУ було встановлено, що вибір банків та умов розміщення тимчасово вільних коштів централізованих страхових резервних фондів здійснювався за суб'єктивними факторами окремими посадовими особами Бюро.

Грошові кошти сконцентровані в трьох банках та в однаковій валюті. Депозитні договори переукладалися без перегляду процентних ставок. Станом на 31.12.13 р. середньозважені процентні ставки по депозитних рахунках склали 13,7%, 5,7% та 3,6% для гривні, долара та євро відповідно.

Ревізійна комісія вважає, що депозитні ставки не відповідають середньозваженим ринковим ставкам (депозитні ставки у першому півріччі 2013 року були на рівні 19%-20% річних та 15%-18% річних у другому півріччі 2013 року для гривні, для доларових депозитів процентні ставки у 2013 році тримались на рівні 6,7% та 4,35% річних – для депозитним вкладом у євро).

У 2012 та 2013 р.р. МТСБУ та страховики-члени МТСБУ здійснювали свою діяльність відповідно до Закону України "Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів" (далі - Закон).

Фінансова діяльність МТСБУ, як об'єднання страховиків, у 2012 та 2013 роках характеризувалася подальшим нарощуванням обсягів фонду захисту потерпілих і регламентних виплат за рахунок цього фонду, що обумовлено подальшим розвитком обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (далі – ОСЦПВВНТЗ).

Централізовані страхові резервні фонди, фонд попереджувальних заходів та фонд фінансування діяльності Бюро формувалися і використовувалися відповідно до затверджених Положень.

На підставі аналізу регламентної звітності та Аудиторських висновків щодо фінансової звітності МТСБУ діяльність МТСБУ у 2012 та 2013 роках характеризується такими показниками.

Фонд захисту потерпілих (ФЗП).

Залишок нарахованого ФЗП станом на 01.01.12 р. – 270,9 млн. грн.

Надходження:

Протягом 2012 р. страховиками-членами МТСБУ здійснено внесків до ФЗП на загальну суму 91,5 млн. грн., в т.ч.:

- разові гарантійні внески – 12,9 млн. грн.;
- щомісячні відрахування (нараховані) – 73,5 млн. грн.;

- надходження за регресними позовами до ФЗП – 4,1 млн. грн.;
- інші надходження – 1,0 млн. грн.

Витрати:

Витрати ФЗП за 2012 р. становили 46,3 млн. грн., в т.ч.:

- сума регламентних виплат з ФЗП – 39,3 млн. грн., врегульовано і сплачено 2 282 справи;
- витрати на врегулювання склали - 1,2 млн. грн.,
- судові витрати – 2,3 млн. грн.,
- витрати, пов'язані з поверненням коштів ФЗП – 3,1 млн. грн.,
- інші витрати – 0,3 млн. грн.

Розмір нарахованого ФЗП протягом року збільшився на 45,2 млн. грн. і на 31.12.12 р. становив 315,9 млн. грн.

Заборгованість страховиків за відрахуваннями до ФЗП – 1,8 млн. грн.

Заборгованість за авансами для забезпечення юридичних послуг – 4,6 млн. грн.

Фактично сформований ФЗП станом на 31.12.13 р. – 309,5 млн. грн.

Протягом року від розміщення коштів ФЗП отримано інвестиційного доходу на суму 32,9 млн. грн. Інвестиційний дохід перераховувався страховикам-членам Бюро своєчасно.

Залишок нарахованого ФЗП станом на 01.01.13 р. – 315,9 млн. грн.

Надходження:

Протягом 2013 р. страховиками-членами МТСБУ здійснено внесків до ФЗП на загальну суму 171,9 млн. грн., в т.ч.:

- разові гарантійні внески – 94,4 млн. грн.;
- щомісячні відрахування – 73,7 млн. грн.;
- надходження за регресними позовами до ФЗП – 3,8 млн. грн.

Витрати:

Витрати ФЗП за 2013 р. становили 64,2 млн. грн., в т.ч.:

- сума регламентних виплат з ФЗП – 31,4 млн. грн.
- витрати на врегулювання склали – 1,8 млн. грн.,
- судові витрати – 2,8 млн. грн.,
- витрати, пов'язані з поверненням коштів ФЗП – 28,2 млн. грн.,

Розмір нарахованого ФЗП протягом року збільшився на 107,7 млн. грн. і на 31.12.13 р. становив 423,6 млн. грн.

Заборгованість страховиків за відрахуваннями до ФЗП – 1,9 млн. грн.

Заборгованість за авансами для забезпечення юридичних послуг – 5,0 млн. грн.

Фактично сформований ФЗП станом на 31.12.13 р. – 416,7 млн. грн.

Протягом року від розміщення коштів ФЗП отримано інвестиційного доходу на суму 26,9 млн. грн. Інвестиційний дохід перераховувався страховикам-членам Бюро своєчасно.

Звіт про наявність та рух коштів ФЗП додається (додаток 1).

Фонд страхових гарантій (ФСГ).

Залишок нарахованого ФСГ станом на 01.01.12 р. – 35,3 млн. грн.

Надходження:

Протягом 2012 р. страховиками-повними членами МТСБУ до ФСГ перераховано 16,3 млн. грн. щомісячних відрахувань та 5,1 млн. грн. гарантійних внесків, компенсовано страховиками сплату МТСБУ за гарантійними вимогами – 9,4 млн. грн.

Витрати:

За рахунок ФСГ за страховиків, на підставі гарантійних вимог, здійснено 1 316 компенсаційних виплат іноземним Бюро на суму, еквівалентну 35,6 млн. грн., в тому числі 26,2 млн. грн. за неплатоспроможних страховиків, які втратили статус члена Бюро. Страхові відшкодування, сплачені потерпілим громадянам на території України (935 випадків) за

страховиків-нерезидентів у 2012 р., становили 20,5 млн. грн. Сплачено за фальшивими «Зеленими картками» - 1,7 млн. грн., інші витрати 0,6 млн. грн.

Розмір нарахованого ФСГ протягом року зменшився на 7,1 млн. грн. і на 31.12.12 р. становив 28,2 млн. грн.

Заборгованість іноземних бюро за виплатами потерпілим в Україні – 10,6 млн. грн.

Фактично сформований ФСГ станом на 31.12.12 р. - 17,6 млн. грн.

Залишок нарахованого ФСГ станом на 01.01.13 р. – 28,2 млн. грн.

Надходження:

Протягом 2013 р. страховиками-повними членами МТСБУ до ФСГ перераховано 16,4 млн. грн. щомісячних відрахувань та 51,4 млн. грн. гарантійних внесків, компенсовано страховиками сплату МТСБУ за гарантійними вимогами – 6,8 млн. грн.

Витрати:

За рахунок ФСГ за страховиків, на підставі гарантійних вимог, здійснено компенсаційних виплат іноземним Бюро на суму, еквівалентну 12,1 млн. грн., сплачено за фальшивими «Зеленими картками» - 0,5 млн. грн., інші витрати 1,2 млн. грн.

Розмір нарахованого ФСГ протягом року збільшився на 60,7 млн. грн. і на 31.12.12 р. становив 88,9 млн. грн.

Заборгованість іноземних бюро за виплатами потерпілим в Україні – 4,3 млн. грн.

Фактично сформований ФСГ станом на 31.12.13 р. - 84,7 млн. грн.

Звіт про наявність та рух коштів ФСГ додається (додаток 2).

Фонд попереджувальних заходів (ФПЗ).

Залишок нарахованого ФПЗ станом на 01.01.12 р. становив 29,8 млн. грн.

Протягом 2012 року до ФПЗ надійшло 24,5 млн. грн. – нараховані за звітами страховиків.

Використано – 26,7 млн. грн., в т.ч. 0,2 млн. грн. – інформаційно-роз'яснювальна робота серед учасників дорожнього руху; 13,5 млн. грн. – посилення контролю за дорожньо-транспортною дисципліною учасників дорожнього руху на вулично-дорожній мережі (ДАІ) (ВГО «Асоціація безпеки дорожнього руху»); 0,1 млн. грн. - посилення контролю за дорожньо-транспортною дисципліною учасників дорожнього руху в пунктах пропуску через державний кордон; 10,6 млн. грн. – виготовлення Європротоколів; 2,3 млн. грн. - науково-технічне забезпечення безпеки дорожнього руху (ДАІ); 0,02 млн. грн. – розробка веб-порталу. Кошти ФПЗ використовувалися Дирекцією відповідно до Положення про ФПЗ на підставі рішень Координаційної ради МТСБУ, зокрема, протоколу Координаційної ради МТСБУ від 11.02.13 р. №34/2013).

Станом на 31.12.12 р. залишок нарахованого ФПЗ становив 27,6 млн. грн.

Залишок нарахованого ФПЗ станом на 01.01.13 р. становив 27,6 млн. грн.

Протягом 2013 року до ФПЗ надійшло 24,6 млн. грн. – нараховані за звітами страховиків.

Використано – 23,5 млн. грн., в т.ч. 1,0 млн. грн. – інформаційно-роз'яснювальна робота серед учасників дорожнього руху; 0,5 млн. грн. – створення системи електронний поліс; 1,1 млн. грн. - створення підсистеми оформлення договорів міжнародного страхування з використанням ЦБД МТСБУ; 0,3 млн. грн. - інформаційна взаємодія МТСБУ та ДДАІ; 20,4 млн. грн. – посилення контролю за дорожньо-транспортною дисципліною учасників дорожнього руху на вулично-дорожній мережі (ДАІ) (ВГО «Асоціація безпеки дорожнього руху»); 0,1 млн. грн. - науково-технічне забезпечення безпеки дорожнього руху (ДАІ); 0,1 млн. грн. – розробка веб-порталу. Кошти ФПЗ використовувалися Дирекцією відповідно до Положення про ФПЗ на підставі рішень Координаційної ради МТСБУ, зокрема, протоколу Координаційної ради МТСБУ від 14.02.14 р. №40/2014).

Протягом року ФПЗ збільшився на 1,1 млн. грн., станом на 31.12.13 р. залишок нарахованого ФПЗ становив 28,7 млн. грн.

В ході проведення перевірки виявлено значна концентрація використання фонду попереджувальних заходів (понад 85% річних витрачачь) з одним контрагентом (ВГО «Асоціація безпеки дорожнього руху»). При цьому Бюро не проводило аналіз цільового та раціонального використання отриманих реципієнтом коштів.

Звіт про використання коштів ФПЗ додається (додаток 3).

Фонд фінансування Бюро.

Рішенням Президії МТСБУ від 01.03.12 р. (протокол № 300) та від 15.03.12 р. (протокол № 301) затверджено кошторис витрат на утримання Бюро на 2012 рік в сумі 27 777 тис. грн., в т.ч. 2 468 тис. грн. на розвиток ЦБД МТСБУ та комп'ютерних технологій. Фактичні витрати становили 27 718 тис. грн. Протягом року до фонду фінансування бюро надійшло 24 497 тис. грн., в т.ч.: членські та вступні внески 16 448 тис. грн.; винагорода за виконання функцій бюро-врегулювальника – 2 235 тис. грн.; інші джерела – 5 814,5 тис. грн. (в т.ч. 3 900 тис. грн. – інвестиційний дохід).

Рішенням Координаційної Ради МТСБУ від 26.12.12 р. № 32 затверджено кошторис витрат на утримання Бюро на 2013 рік в сумі 31 510 тис. грн. Фактичні витрати становили 31 268 тис. грн. Протягом року до фонду фінансування бюро надійшло 32 866 тис. грн., в т.ч.: членські та вступні внески 25 304 тис. грн.; винагорода за виконання функцій бюро-врегулювальника – 4 022 тис. грн.; інші джерела – 3 541,1 тис. грн.

Звіт про використання коштів фонду фінансування МТСБУ додається (додаток 4).

Фінансова звітність.

Достовірність та повнота фінансової звітності за 2012 р. підтверджена аудитором. В рамках повноважень МТСБУ уповноваженим аудитором було обрано компанію «Ніко – Аудит». (протокол засідання Ревізійної комісії МТСБУ від 10.12.13 р. №04/2013, Аудиторський висновок щодо фінансової звітності МТСБУ за 2012р. №28-2013 від 24.05.2013р.),

Достовірність та повнота фінансової звітності за 2013 р. підтверджена аудитором. Уповноваженим аудитором було обрано міжнародну аудиторську компанію ПрАТ «Делойт енд Туш ЮСК» (Звіт незалежних аудиторів від 21.07.14 р.)

2012 рік.

Висновок компанії «Ніко-Аудит» відносно фінансової звітності МТСБУ за 2012 р. є умовно-позитивними. Підстави для умовно-позитивного висновку:

- Аудитор не був присутній при інвентаризації бланків страхових полісів, внаслідок чого не отримав достатніх доказів для підтвердження відповідної позиції активу;
- Зобов'язання МТСБУ перед іноземними моторними бюро відображаються в бухгалтерському обліку по касовому методу, а не методу нарахування.

За результатами розгляду діяльності МТСБУ за 2012 р. Ревізійною комісією було здійснено рекомендації по вибору та погодженню ПрАТ «Делойт енд Туш ЮСК» в якості Аудитора для проведення аудиту звітності та фінансово господарської діяльності МТСБУ, рекомендовано розробити та ухвалити офіційну процедуру, що затверджує основні принципи інвестиційної стратегії та вибору фінансових установ для розміщення коштів централізованих резервних фондів (протокол засідання Ревізійної комісії МТСБУ від 10.12.13 р. №04/2013).

2013 рік.

Проект аудиторського висновку компанії ТОВ Аудиторська компанія «Рада ЛТД» відносно фінансової звітності МТСБУ за 2013 р. є позитивний, але Ревізійна комісія висунула низку зауважень стосовно проведеного аудиту та даний висновок не був затвердженим (Протокол засідання Ревізійної комісії МТСБУ від 15.04.14 №05/2014).

Після проведення міжнародного фінансового аудиту ПрАТ «Делойт енд Туш ЮСК», за отриманими аудиторськими доказами, результати діяльності Бюро за 2013 р. визнані умовно-позитивними (Звіт незалежних аудиторів щодо Фінансової звітності МТСБУ за рік, який закінчився 31 грудня 2013 року, від 21.07.2014р.)

В ході проведення перевірки та з урахуванням висновків незалежних аудиторів «Делойт енд Туш ЮСК» щодо Фінансової звітності МТСБУ за рік, який закінчився 31 грудня 2013 року, від 21.07.2014р., Ревізійною комісією МТСБУ встановлено наступне:

1. Вибір банку та умов розміщення тимчасово вільних коштів централізованих страхових резервних фондів здійснювався за суб'єктивними факторами окремими посадовими особами Бюро. Незважаючи на відповідність таких дій вимогам Статуту, Положень про централізовані страхові резервні фонди та облікової політики, немає документу, який би контролював, координував чи обмежував інвестиційну діяльність. Це, зокрема, призвело до значної концентрації грошових коштів у 3-х банках («Брокбізнесбанк» (260,5 млн. грн., в т.ч. депозитні рахунки – 206,5 млн. грн. поточні рахунки – 59,5 млн. грн.), «Укрексімбанк» (159,2 млн. грн., в т.ч. депозитні рахунки – 151,6 млн. грн. поточні рахунки – 7,6 млн. грн.), «Укргазбанк» (59,1 млн. грн., в т.ч. депозитні рахунки – 46,8 млн. грн. поточні рахунки – 12,3 млн. грн.) та в однаковій валюті (гривні) станом на 31.12.13, а також пролонгації протягом 2013 року депозитних договорів без перегляду відсоткових ставок.

2. МТСБУ всупереч ПсБО 15.20 вело облік відсоткових доходів за готівковим методом (в дату отримання готівки), а не за методом нарахування. Визнання доходу відбувалося в момент синхронізації ІС і клієнт-банку. Розрахунок відсоткового доходу не вівся.

3. Встановлено, що Бюро визнавало дебіторську заборгованість Укрпромбанку, ліцензія якого була відкликана НБУ 21 січня 2010 року. Сума заборгованості визнавалася у розмірі 9,1 млн. грн. із відповідним резервом знецінення.

4. Встановлено, що МТСБУ обліковує залишки за операціями з іноземними бюро, деноміновані в іноземній валюті за курсом, встановленим на дату здійснення операції.. Всупереч П(с)БО 21.7(а) переоцінка залишків на звітну дату не проводиться.

5. Не існувало чіткої схеми корпоративного управління та розподілу обов'язків між керівними органами. Зокрема, передбачена наявність 5 органів управління різних рівнів без чіткого розмежування окремих функцій (фактично Координаційна Рада Бюро може виконувати функції Президії та Загальних зборів членів МТСБУ).

6. Виявлено, що Бюро співпрацювало із обслуговуючими організаціями на умовах комерційних договорів, але без проведення тендерних процедур.

7. В ході проведення перевірки виявлено значну концентрацію використання фонду попереджувальних заходів (понад 85% річних витрачань) з одним контрагентом (ВГО «Асоціація безпеки дорожнього руху»). При цьому МТСБУ не проводило аналіз цільового та раціонального використання отриманих реципієнтом коштів.

8. Умови співробітництва з типографіями незадовільні. Бланки полісів централізовано замовлялися МТСБУ у єдиного постачальника (ТОВ «Бланк-Прес»). При цьому умовами договору була передбачена 100% передплата за бланки, що друкувалися протягом року, а також зберігалися у друкарні до моменту передачі страховим компаніям. Інвентаризація бланків у присутності співробітника МТСБУ не здійснювалася. У 2013 році за бланки полісів та повідомлення було перераховано до ТОВ «Бланк-Прес» суму у розмірі 46,3 млн. грн.

9. Реалізація бланків полісів відбувалася зі складу друкарні без участі представників МТСБУ, проте оформлювався актом передачі, пустий бланк якого з печаткою МТСБУ заздалегідь передавався типографії.

10. Окремі операції МТСБУ здійснювалися із порушенням вимог внутрішніх нормативних документів. Зокрема у супереч вимогам пунктів 4.1. та 4.3. Положення про централізований страховий резервний фонд захисту потерпілих у дорожньо-транспортних пригодах, ремонти адміністративної будівлі, здійснені після 2005 року проводилися за рахунок зазначеного фонду.

11. Станом на 31.12.13 р. на супроводженні юридичного департаменту перебували 499 судових справ, у яких МТСБУ виступало відповідачем чи третьою стороною. Загальна сума даних позовів перевищувала 20 млн. грн. Проте у фінансовій звітності в порушення вимог ПсБО 11 не було створено резерву можливих витрат у разі судового рішення не на користь МТСБУ.

12. Встановлено, що всупереч П(с)БО адміністративна будівля МТСБУ (за адресою Русанівський бульвар, 8) обліковувалась як інвестиційна нерухомість.

13. Встановлено, що повна вартість будівлі за адресою Русанівський бульвар, 8 (в тому числі 1,530 тис. грн. капітальних ремонтів, здійснених після набрання чинності законом Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів) обліковувалась як така, якою представлено фонд захисту потерпілих (ФЗП), у той час як відповідно до п.4.3 Положення про централізований страховий резервний фонд захисту потерпілих у дорожньо-транспортних пригодах, вищезазначена сума ремонтів не може представляти ФЗП, а натомість має бути використанням фонду фінансування діяльності.

14. Встановлено, що Бюро відповідно до Наказу генерального директора №1089 від 20 квітня 2011 року встановило строк корисного використання будівель 90 років. Даний строк є необґрунтованим та не відображає реального строку, протягом якого Бюро отримуватиме економічні блага від використання активів.

15. Бюро не проводило документарного оформлення введення основних засобів у експлуатацію (нам не було надано жодного акту введення в експлуатацію).

16. Встановлено, що облікова система Бюро не дозволяє отримати перелік основних засобів із інвентарними номерами, а також, що не на всі об'єкти основних засобів нанесені номери.

17. Встановлено, що всупереч П(с)БО 9 та абзацу 8 П(с)БО 7 окремі матеріальні цінності (наприклад автомобільні диски та шини) неправильно класифіковані як запаси, у той час як інші (наприклад спецодяг) відображені у складі основних засобів, частина придбаних основних засобів без відповідних документів перебувала у використанні інших установ (Нацкомфінпослуг, ДАІ) та фізичних осіб. Частину з них було повернуто, решту, у сумі історичної вартості 936 тис. грн., визнано недостачею.

Рекомендації Ревізійної комісії.

Ревізійна комісія МТСБУ на підставі власних досліджень та з урахуванням висновків незалежних аудиторів «Делойт енд Туш ЮСК» щодо Фінансової звітності МТСБУ за рік, який закінчився 31 грудня 2013 року, від 21.07.2014р., надає наступні рекомендації:

1. Пропонується розробити, ухвалити та впровадити інвестиційну політику на засадах збереження вартості заощаджень, обачності та диверсифікації. Дана політика має чітко регламентувати умови розміщення тимчасово вільних коштів централізованих страхових фондів МТСБУ, зокрема, максимальні строки, ліміти для окремих банків, допустимі процентні ставки тощо, а також регулярний моніторинг ринку банківських вкладів та періодичний перегляд допустимих умов розміщення.

2. Впровадити розрахунок процентного доходу, застосування принципу нарахування. Налагодити облік процентного доходу із застосуванням принципу нарахування.

Впровадити автоматичний розрахунок процентного доходу в обліковій системі Бюро. На звітну дату здійснювати звірку відсоткового доходу розрахованого системою та процентів, фактично перерахованих банком.

3. Необхідно проводити своєчасний аналіз на знецінення грошових коштів та інвестицій, аналіз вірогідності повернення зарезервованих сум дебіторської заборгованості з метою прийняття своєчасних рішень щодо списання валових сум заборгованості за рахунок створених резервів.

4. Необхідно на кожну звітну дату здійснювати переоцінку валютних залишків за монетарними статтями балансу. Результат переоцінки відображати у звіті про сукупний дохід.

5. Необхідно розробити та запровадити прозору схему корпоративного управління та розподілу обов'язків між керівними органами. Розробити проект змін до Статуту Бюро з метою спрощення схеми корпоративного управління.

6. Впровадити контроль за раціональним здійсненням витрат. Розробити та ухвалити Процедура тендерних закупівель (яка б у тому числі містила перелік та ліміт витрат, для здійснення яких проведення тендеру не є обов'язковим). Розробити та ухвалити Положення про тендерний комітет.

7. Необхідно посилити контроль за ефективністю використання коштів фонду попереджувальних заходів. Розробити та затвердити механізм звітності реципієнтів перед МТСБУ.

8. Пропонуємо переглянути умови співробітництва з типографіями, а саме, переглянути умови договору із друкарнею та понизити відсоток передоплати. На звітну дату проводити інвентаризацію бланків полісів у присутності відповідального працівника МТСБУ.

9. Посилити контролі при документарному оформленні реалізації бланків полісів. Переглянути процедуру оформлення видачі бланків страховикам, з оформленням актів прийому-передачі від імені друкарні, за дорученням МТСБУ.

10. Провести інвентаризацію внутрішньої нормативної бази. Провести до відповідності нормативну базу й існуючі практики. Розробити системи внутрішніх контролів, дозволяла б попереджати та виявляти відхилення прийнятих управлінських рішень від вимог внутрішніх нормативних документів (запровадити обов'язкову перевірку відповідності прийнятих управлінських рішень внутрішній нормативній базі Бюро).

11. Проводити аналіз вірогідності виплат за судовими позовами проти Бюро та розрахунок необхідного резерву. На кожну звітну дату проводити аналіз відкритих проти МТСБУ судових справ. Оцінювати ризик можливого рішення не на користь Бюро та відповідну суму майбутніх виплат, і відображати у фінансовій звітності відповідне забезпечення.

12. Провести перекласифікацію адміністративної будівлі на Русанівському бульварі. Дотримуючись принципу превалювання сутності над формою відображати адміністративну будівлю МТСБУ (за адресою Русанівський бульвар, 8) у складі основних засобів Бюро. Застосовувати аналогічний принцип для всіх майбутніх надходжень адміністративної нерухомості.

13. Представити в обліку всією сумою будівлі (у тому числі капіталізованими ремонтами) одного фонду. Привести у відповідність внутрішні положення та практичний підхід до обліку вартості зазначеного активу, а саме вивести будівлю з ФЗП, замістивши її частку будівлі у фонді грошовими коштами.

14. Необхідно переглянути строки корисного використання нерухомості. Переглянути існуючі та затвердити нові обґрунтовані строки корисного використання активів виходячи із об'єктивних очікувань керівництва Бюро.

15. Запровадити документарний супровід введення в експлуатацію об'єктів основних засобів.

16. Запровадити процес інвентаризації основних засобів, присвоєння інвентарних номерів усім без винятку об'єктам основних засобів, а також ведення в обліковій системі єдиного реєстру інвентарних номерів.

17. Посилити контроль за класифікацією основних засобів та запасів відповідно до вимог відповідних стандартів обліку. Запровадити документарне оформлення та відповідне відображення у бухгалтерському обліку передачі основних засобів третім особам відповідно до суті операції.

18. Рекомендації щодо ІТ-середовища Бюро:

Інформаційна безпека:

- Посилення вимоги до паролів у критичних бізнес програмах;
- Посилення контролів в управлінні доступом;
- Посилення фізичної безпеки у серверних кімнатах.

Інформаційне забезпечення непереривності діяльності:

- Окреме збереження копій даних від їх оригіналів;
- Тестування плану непереривності бізнесу та відновлення після аварій.

Управління змінами:

- Розробити та затвердити методологію контролю за внесенням змін до програмних продуктів (життєвий цикл розробки програмних продуктів). Цей документ повинен регламентувати процес внесення змін в ІТ системи та інфраструктуру та враховувати досвід із найкращих світових практик та методологій із впровадження змін.

Пропонується загальним зборам страховиків-членів МТСБУ прийняти до уваги зазначені рекомендації та висновки Ревізійної комісії.

Додатки:

Додаток 1 - **Звіт про наявність та рух коштів фонду захисту потерпілих МТСБУ (ФЗП) за 2012 та 2013 роки.**

Додаток 2 - **Звіт про наявність та рух коштів фонду страхових гарантій МТСБУ (ФСГ) за 2012 та 2013 роки.**

Додаток 3 - **Звіт про використання коштів фонду попереджувальних заходів МТСБУ (ФПЗ) за 2012 та 2013 р.р.**

Додаток 4 - **Звіт про використання коштів фонду фінансування МТСБУ за 2012 та 2013 р.р.**

Голова Ревізійної комісії

Члени Ревізійної комісії:

Голова Наглядової Ради
ПрАТ "Європейський страховий альянс"
(підпис) **В. Шевченко**

Голова Правління
ПрАТ "СК "Арсенал Страхування"
(підпис) **Авдєєв С.О.**

Генеральний директор
ПрАТ "СК "Оранга-Січ"
Петровський В.Г.
від імені якого діє
Голова Наглядової Ради
ПрАТ "Європейський страховий альянс"
(підпис) **В. Шевченко**
(довіреність №108 посвідчена 30 вересня 2014 року)

**Звіт про наявність та рух коштів фонду захисту потерпілих МТСБУ (ФЗП)
за 2012 та 2013 роки.**

Табл. 1
тис. грн.

Стаття	за 2012 р.	за 2013 р.	Відхилення (економія /перевитрата)
Залишок нарахованого ФЗП	станом на 01.01.12 р.	станом на 01.01.13 р.	
	270 751	315 944	45 193
Надходження			
Щомісячні відрахування (нараховані)	73 531	73 740	209
Гарантійні внески	12 863	94 366	81 503
Надходження за регрес ними позовами МТСБУ	4 110	3 793	-317
Інші надходження	1 014		-1 014
Усього надійшло	91 518	171 899	80 381
Витрати			0
Регламентні виплати	39 270	31 355	-7 915
Витрати на врегулювання	1 214	1 838	624
Судові витрати	2 315	2 853	538
Витрати, пов'язані з поверненням коштів ФЗП	3 137	28 233	25 096
Інші витрати	389		-389
Усього витрат	46 325	64 279	17 954
Залишок нарахованого ФЗП	станом на 31.12.12 р.	станом на 31.12.13 р.	
	315 944	423 564	107 620
Заборгованість страховиків за відрахуваннями до ФЗП	1 809	1 898	89
Заборгованість за авансами для забезпечення юридичних послуг	4 644	5 007	363
Фактично сформований ФЗП	станом на 31.12.12 р.	станом на 31.12.13 р.	
	309 491	416 659	107 168
Отримано інвестиційного доходу від розміщення коштів ФЗП	32 855	26 947	-5 908

**Звіт про наявність та рух коштів фонду страхових гарантій МТСБУ (ФСГ)
за 2012 та 2013 роки.**

Табл. 1
тис. грн.

Стаття	за 2012 р.	за 2013 р.	Відхилення (економія /перевитрата)
Залишок нарахованого ФСГ	станом на 01.01.12 р.	станом на 01.01.13 р.	
	35 249	28 152	-7 097
Надходження			
Щомісячні відрахування (нараховані)	16 285	16 360	75
Гарантійні внески	5 056	51 422	46 366
Компенсовано страховиками сплату МТСБУ за гарантійними вимогами	9 404	6 754	-2 650
Інші надходження	12	11	-1
Усього надійшло	30 757	74 547	43 790
Витрати			
Сплачено гарантійних вимог та перестраховальних платежів	35 565	12 057	-23 508
Сплачено за фальшивими "Зеленими картками" іноземним Бюро	1 672	475	-1 197
Інші витрати	617	1 226	609
Усього витрат	37 854	13 758	-24 096
Залишок нарахованого ФСГ	станом на 31.12.12 р.	станом на 31.12.13 р.	
	28 152	88 941	60 789
Заборгованість іноземних Бюро за виплатами потерпілим в Україні	10 582	4 248	-6 334
Фактично сформований ФСГ	станом на 31.12.12 р.	станом на 31.12.13 р.	
	17 570	84 693	67 123

Звіт про використання коштів фонду попереджувальних заходів МТСБУ (ФПЗ) за 2012 та 2013 р.р.

Табл. 1
тис. грн.

Стаття	за 2012 р.	за 2013 р.	Відхилення (економія/пере витрата)
Залишок нарахованого ФПЗ	станом на 01.01.12 р.	станом на 01.01.13 р.	
	29 767	27 594	-2 173
Нараховано за звітами страховиків	24 510	24 580	70
Використано, всього в т.ч.:	26 683	23 495	-3 188
проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед учасників дорожнього руху	157	993	836
виготовлення Європротоколів	10 606		-10 606
створення системи електронний поліс		500	500
створення підсистеми оформлення договорів міжнародного страхування з викоистанням ЦБД МТСБУ		1 125	1 125
інформаційна взаємодія МТСБУ та ДДАІ		285	285
розробка веб-порталу	15	115	100
посилення контролю за дорожньо-транспортною дисципліною учасників дорожнього руху на вулично-дорожній мережі (ДАІ)	13 545	20 395	6 850
посилення контролю за дорожньо-транспортною дисципліною учасників дорожнього руху в пунктах пропуску через державний кордон	81		-81
науково-технічне забезпечення безпеки дорожнього руху (ДАІ)	2 279	82	-2 197
Залишок нарахованого ФПЗ	станом на 01.01.12 р.	станом на 01.01.13 р.	
	27 594	28 679	1 085

Додаток 4

Звіт про використання коштів фонду фінансування МТСБУ за 2012 та 2013 р.р.

Табл. 1
тис. грн.

Джерела формування	План 2012 р.	Факт за 2012 р.	Відхиленн я (економія/ перевитра та)
Періодичні (щомісячні, квартальні) внески членів Бюро	15 630	15 628	-3
Разові (в т.ч. вступні) внески членів Бюро	560	820	260
Членські внески сплачені, але не використані в попередніх бюджетних періодах	458	458	0
Винагорода, що отримує Бюро за виконання функцій врегулювальника на умовах міжнародної системи автострахування "Зелена картка"	3 193	2 235	-958
Пеня, що отримує Бюро за порушення фінансової дисципліни страховиками-членами Бюро	500	683	183
Доходи з інших джерел, не заборонених чинним законодавством	7 436	4 673	-2 763
в т.ч інвест. дохід	3 900	2 621	-1 279
Фактично сформований фонд фінансування МТСБУ	27 777	24 497	-3 280

Табл. 2
тис. грн.

Джерела формування	План 2013 р.	Факт за 2013 р.	Відхиленн я (економія/ перевитра та)
Періодичні (щомісячні, квартальні) внески членів Бюро	24 500	24 637	137
Разові (в т.ч. вступні) внески членів Бюро	112	667	555
Членські внески сплачені, але не використані в попередніх бюджетних періодах		0	0
Винагорода, що отримує Бюро за виконання функцій врегулювальника на умовах міжнародної системи автострахування "Зелена картка"	2 983	4 022	1 039
Пеня, що отримує Бюро за порушення фінансової дисципліни страховиками-членами Бюро			0
Доходи з інших джерел, не заборонених чинним законодавством	3 915	3 541	-374
Фактично сформований фонд фінансування МТСБУ	31 510	32 866	1 356

Звіт про використання коштів фонду фінансування МТСБУ за 2012 рік

Табл. 3
тис. грн.

№	Стаття витрат	План 2012 р.	Факт за 2012 р.	Відхилення (економія/перевитрата)
	I розділ			
1.	Витрати на оплату праці	12 530	12 485	-45
2.	Відрахування у соціальні фонди	3 602	3 599	-3
3.	Капітальні інвестиції	4 275	4 261	-13
4.	Господарське утримання	413	422	9
5.	Утримання будівлі	2 050	2 009	-41
6.	Утримання автотранспорту	1 033	1 072	39
7.	Утримання централізованої бази даних	840	830	-10
8.	Міжнародне співробітництво	90	83	-7
9.	Податки, збори	54	46	-8
10.	Службові відрядження	270	262	-8
11.	Витрати на зв'язок	461	479	18
12.	Витрати на інформаційно-консультаційні послуги	112	106	-6
13.	Витрати за послуги банків	175	170	-5
14.	Витрати на професійні послуги	80	73	-7
15.	Інформаційно-роз'яснювальна продукція	120	117	-3
16.	Витрати на інформаційно-роз'яснювальну роботу, семінари	132	136	4
17.	Витрати на навчання та підвищення кваліфікації	8	3	-5
22.	Проведенням загальних зборів та засідань інших органів управління	161	193	32
23.	Інші витрати	1 071	1 090	19
24.	Непередбачувані витрати	300	282	-18
	Всього по розділу I	27 777	27 718	-59
	II розділ			
1.	Витрати на заохочення виконання особливо-важливих завдань	0	0	0
2.	Витрати на заохочення для забезпечення приросту страхових платежів з обов'язкового страхування в Україні	0	0	0
	Всього по розділу II	0	0	0
	Всього по кошторису	27 777	27 718	-59

Звіт про використання коштів фонду фінансування МТСБУ за 2013 рік

Табл. 4
тис. грн.

№	Стаття витрат	План 2013 р.	Факт за 2013 р.	Відхилення (економія/перевитрата)
	I розділ			
1.	Витрати на оплату праці	14 950	14 866	-84
2.	Відрахування у соціальні фонди	4 410	4 385	-25
3.	Капітальні інвестиції	3 500	3 479	-21
4.	Господарське утримання	900	889	-11
5.	Утримання будівлі	1 270	1 266	-4
6.	Утримання автотранспорту	990	981	-9
7.	Утримання централізованої бази даних	1 100	1 099	-1
8.	Міжнародне співробітництво	260	254	-6
9.	Податки, збори	50	45	-5
10.	Службові відрядження	330	320	-10
11.	Витрати на зв'язок	630	626	-4
12.	Витрати на інформаційно-консультаційні послуги	430	426	-4
13.	Витрати за послуги банків	170	168	-3
14.	Витрати на професійні послуги	90	85	-5
15.	Інформаційно-роз'яснювальна продукція	85	75	-10
16.	Витрати на інформаційно-роз'яснювальну роботу, семінари	270	266	-4
17.	Витрати на навчання та підвищення кваліфікації	10	8	-2
22.	Проведенням загальних зборів та засідань інших органів управління	115	115	0
23.	Інші витрати	1 900	1 889	-11
24.	Непередбачувані витрати	50	25	-25
	Всього по розділу I	31 510	31 268	-242
	II розділ			
1.	Витрати на заохочення виконання особливо-важливих завдань	0	0	0
2.	Витрати на заохочення для забезпечення приросту страхових платежів з обов'язкового страхування в Україні	0	0	0
	Всього по розділу II	0	0	0
	Всього по кошторису	31 510	31 268	-242